

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/10/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115232088
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4115232088.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: R. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. O. XXX, o zaplatenie 1.960,60 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno z 26. mája 2017, č. k. 6C/769/2015-59, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti, v časti týkajúcej sa plnenia v splátkach a v časti týkajúcej sa trov konania zrušuje a vec mu vracia v týchto častiach na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.527,35 eura s 5 % ročným úrokom z omeškania od 30. 08. 2015 do zaplatenia, v splátkach po 30 eur mesačne, ktoré splátky sú splatné 28.-toho ktorého dňa v mesiaci pod stratou výhody splátok počnúc 40. dňom od právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením čo aj len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia a vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 62,82 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 10. 01. 2014 strany sporu uzatvorili úverovú zmluvu č. 98628, v zmysle ktorej banka poskytla klientovi peňažné prostriedky vo výške 2.000 eur, ktorý úver sa žalovaná zaviazala veriteľovi vrátiť v mesačných splátkach po 30,02 eura, poslednú splátku mala vykonať 15. 01. 2024. Pre neplnenie povinností žalovanou, žalobca listom zo dňa 19. 08. 2015 žalovanú vyzval, aby do 29. 08. 2015 celý dlh vyplývajúci z tejto úverovej zmluvy zaplatila. Právne vec odôvodnil aplikáciou čl. 38 Charty základných práv Európskej únie; hlavy I. čl. 4, bod 2 písm. f), čl. 12, hlavy XI. čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie; čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS; § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01. 05. 2014 / ďalej len OZ/; § 1 ods. 1, 2, § 7 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods.1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, ako aj zisteným skutkovým stavom. Na uplatnený nárok z úverovej zmluvy súd aplikoval spotrebiteľské právo, keď vzťah medzi žalobcom a žalovanou posúdil ako spotrebiteľský, pretože žalovaná je spotrebiteľom. S poukazom na uvedené zisťoval, či predmetná zmluva obsahuje všetky náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z. z. a ak nie, aký právny následok má prípadná takáto absencia náležitosti zmluvy. Mal za to, že v zmluve absentuje zákonom stanovená obligatórna podstatná náležitosť úverovej zmluvy podľa §-u 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Dôležitosť tejto náležitosti spotrebiteľskej zmluvy z pohľadu ochrany spotrebiteľa vzhliadol v tom, že spotrebiteľ musí vedieť aká suma z jeho splátky sa započíta na istinu a aká na úroky, prípadne poplatky, aby mohol priebežne pri splácaní svojho dlhu sledovať ako sa znižuje istina jeho dlhu. Táto zmluva vo svojich ustanoveniach obsahuje určenie mesačnej splátky výlučne jej celkovou výškou bez toho, aby bolo určené, aká suma sa z tejto splátky započítava na splátku istiny, aká na splátky úrokov a aká na splátky poplatkov, a preto považoval tento úver za bezúročný a bez poplatkov, navyše bol toho názoru, že sa jedná o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľky vzhliadol v

skutočnostiach: nečlenenie splátky na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, čo v podstate znamená, že spotrebiteľ musí plniť pôžičku v jednotlivých splátkach, ale od samotného počiatku nevie, koľko má hradiť na istinu a koľko má hradiť na odplatu veriteľa - úroky a poplatky. Veriteľ to od samého začiatku vie a má o tom vedomosť, ale takúto informáciu spotrebiteľovi neposkytuje. To potom znamená, že veriteľ svojvoľne a nekontrolovateľne priradzuje splátky spotrebiteľa a určuje, aká časť sa použije na splátky istiny a aká na splátky odmeny veriteľa (úrokov a poplatkov), pričom spotrebiteľ nemá žiadnu moc skontrolovať, podľa akého kľúča toto veriteľ robí. Ak by si spotrebiteľ vyžiadal amortizačnú tabuľku, nič by to nemenilo na skutočnosti, že priradenie splátok spotrebiteľa k istine a úrokom zaplatených do momentu vyžiadania si amortizačnej tabuľky, by takisto určoval veriteľ a spotrebiteľ by nemal žiadnu moc ovplyvniť, ako veriteľ určil jednotlivé splátky do momentu vyžiadania si amortizačnej tabuľky. Pokiaľ by sa jednalo o splátky uvedené v prípadne vyžiadanej amortizačnej tabuľke, opäť by len veriteľ určil jednostranne a svojvoľne ako v amortizačnej tabuľke uvedie, ako sa bude splácať istina úveru a ako sa bude splácať jeho odmena - úroky, a to bez dohody so spotrebiteľom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, absencia určenia mesačnej splátky výlučne jej celkovou výškou bez toho, aby bolo určené, aká suma sa z tejto splátky započítava na splátku istiny, aká na splátky úrokov a aká na splátky poplatkov, má za následok, že zmluva sa síce považuje za platnú, avšak s prihliadnutím na ust. §-u 11 ods.1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z. úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu to potom znamená, že žalovaná je povinná veriteľovi zaplatiť iba tú sumu, ktorú od neho dostala, v danom prípade žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 2.000 eur a podľa žalobcom predloženého prehľadu splátok žalovaná doteraz zaplatila 472,65 eura, teda žalobcovi musí zaplatiť ešte 1.527,35 eura. Úroky z omeškania priznal v súlade s ust. §-u 517 ods.2 OZ vo výške stanovenej v Nariadení Vlády SR č. 87/1995 Z. z. a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti celého dlhu teda odo dňa 30. 08. 2015 (vzhľadom na obsah výzvy o predčasné splatenie úveru, v ktorej bola veriteľom poskytnutá lehota na dobrovoľné zaplatenie celého dlhu do 29. 08. 2015, teda lehota na dobrovoľné splnenie dlhu uplynula dňa 29. 08. 2015 a omeškanie začína dňom 30. 10. 2015). Vychádzajúc z ust. § 232 CSP povolil žalovanej povoliť túto sumu žalobcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 30 eur majúca za to, že bez povolenia týchto splátok uložená povinnosť by mohla žalovanú existenčne ohroziť, pričom u žalobcu takáto hrozba nie je. V ostatnej časti žalobu považoval za nedôvodnú z vyššie uvedených dôvodov. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil aplikáciou ust. § 255 ods. 2 CSP a pri čiastočnom úspechu oboch strán sporu vyslovil, že žalobca mal v konaní úspech v rozsahu 62,82 %.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca v jeho zamietajúcej časti a vo výroku o možnosti žalovanej splácať úver v mesačných splátkach tvrdiac, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol rozsudok v napadnutých častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vyjadril nesúhlas so záverom súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. Uviedol, že podľa bodu 1.1. zmluvy boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy aj Všeobecné obchodné podmienky. Pokiaľ ide o počet, termíny splátok istiny aj úrokov, tieto boli určené termínom splatnosti anuitnej splátky, pričom boli stále rovnaké a sú uvedené v bode 1.2 zmluvy. Dôvodil, že banka bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá uvádzala splátky, lehoty, podmienky úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny a úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru. Vysvetlil, že anuita a splácanie anuitným spôsobom znamená, že úver je splácaný v pravidelných mesačných splátkach. Výška každej splátky úveru (anuita) je rovnaká a skladá sa z časti splátky istiny úveru a z časti pripadajúcej na platbu riadnych úrokov z úveru. Pomer výšky istiny a riadnych úrokov sa v priebehu splácania úveru mení. Pokiaľ by mal samotný text zmluvy obsahovať podrobný rozpis splátok istiny a úrokov za celé obdobie splatnosti (napríklad lehota splatnosti 9 rokov, 108 mesačných splátok), znamenalo by to neúmerné rozšírenie rozsahu zmluvy, čo by neprispelo k jednoduchosti, zrozumiteľnosti a prehľadnosti zmluvy. Výška, počet a termíny splátok a poplatkov bola zrejmá v čase uzatvorenia zmluvy, tieto sú uvedené v texte zmluvy. Ostatné poplatky výška sú uvedené v Sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou Všeobecných obchodných podmienok, a teda aj samotnej zmluvy. Pokiaľ ide o poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru, toto zmluva neuvádzala, pretože na základe predmetnej zmluvy nevznikajú nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami. Dodal, že z povahy jednotlivých poplatkov vyplýva, že nie je možné vopred stanoviť počet, koľkokrát bude klient povinný daný poplatok zaplatiť, pretože uvedené závisí od klientom využitých služieb. Na podporu svojich tvrdení citoval z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíroovej zo dňa 09.11.2016 C-42/15, ako aj na Stanovisko odboru ochrany finančných spotrebiteľov Národnej banky Slovenska z 18. 04. 2017 k aplikačným dôsledkom tohto rozsudku Súdneho dvora. V ďalšej časti odvolania týkajúcej sa rozhodnutia o splatení žalovanej istiny v splátkach uviedol, že súd

nepostupoval v zmysle ust. § 232 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého môže súd vo výnimočných a najmä odôvodnených prípadoch predĺžiť paričnú lehotu, pričom oprávnenie priznať plnenie v splátkach. Mal za to, že prvoinštančný súd nedostatočne zistil skutkový stav, neposúdil finančné možnosti žalovanej a teda nebola splnené podmienka, podľa ktorej môže súd v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu na plnenie a zároveň súd tak rozhodol nad zákonom povolený rozsah. Mal za to, že aj v tejto časti súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň porušil jeho právo na spravodlivý proces.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadřila.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 a nasl. CSP, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých častiach ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok je potrebné v napadnutej zamietajúcej časti, v časti týkajúcej sa plnenia v splátkach a náhrady trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Výrok rozsudku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, pre absenciu odvolania, nadobudol právoplatnosť.

5. V prejednávanej veci sa žalobca od žalovanej domáhal zaplattenia žalovanej istiny spolu s úrokom z omeškania, pričom žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzatvorili dňa 10. 01. 2014 zmluvu o úvere č. 98628 na základe ktorej žalobca žalovanej poskytol úver vo výške 2.000 eur a žalovaná sa zaviazala úver splatiť po 30,02 eura mesačne do 15. 01. 2024. Žalovaná však dohodnuté splátky pravidelne a včas neplatila, preto ju žalobca listom zo dňa 19. 08. 2015 vyzval na zaplattenie celého dlhu a to do 29. 08. 2015, ktorá výzva zostala bezvýsledná. Celý dlh vyčíslil v sume 2.020,60 eura, z toho nesplatená istina 1.870,86 eura, 84,47 eura úrok, úrok z omeškania v sume 0,80 eura, poplatok 60 eur a poplatok za poistenie schopnosti splácať úver v sume 4,47 eura, keď mal za preukázané, že žalovaná doteraz zaplatila sumu 472.65 eura. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel, pričom sumu uložil žalovanej splatiť v splátkach a čiastočne žalobu z dôvodu nedodržania zákonných náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. zamietol.

6. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

8. Žalobca v podanom odvolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

9. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadřil žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

11. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zavinil súd svojím procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy strane v konaní spôsobujú porušenie jej práva na spravodlivý

proces, odnávajú jej možnosť konať pred súdom, pretože jej bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Civilný sporový poriadok priznáva na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti druhej strane v spore. Vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, a preto je vždy nevyhnuté takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým strane v konaní znemožní realizáciu jej procesných práv, priznaných jej v civilnom sporovom konaní. O naplnenie tohto odvolacieho dôvodu ide vždy aj vtedy, ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, čo má za následok jeho nepresvedčivosť. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 236/06). Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská.

12. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Citované ust. § 220 CSP dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozhodnutia. V prípade, ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje uvedeným spôsobom, ktorý záväzne určuje citované ustanovenie, ide o nedostatky odôvodnenia, ktoré zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

13. Rozhodujúc o odvolaní žalobcu v tejto veci odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, je nepreskúmateľný a nebol dostatočne zistený skutkový stav. Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba predovšetkým považovať absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bolo rozhodnutie závislé.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi žalobcom a žalovaným došlo dňa 10. 01. 2014 k uzatvoreniu úverovej zmluvy č. 98628, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 2.000 eur s fixnou úrokovou sadzbou 12,9 % p. a., s výškou RPMN 15,39 %, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť v 120 pravidelných mesačných anuitných splátkach, splatných vždy k 15. dňu v mesiaci, po 30,02 eura. Podľa čl. 2, bod 2.3 bola žalovaná oprávnená kedykoľvek počas trvania zmluvy bezplatne žiadať od banky (žalobcu) výpis z úverového účtu formou amortizačnej tabuľky. Žalovaná dlh neplnila včas a riadne, pričom listom zo dňa 19. 08. 2015 žalobca vyzval žalovanú na predčasné splatenie úveru do 29. 08. 2015 v sume 2.020,60 eura.

15. Je nepochybné, že vyššie uvedená úverová zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ako správne učinil aj súd prvej inštancie.

16. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil na tvrdení, že úver je bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere boli aj výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom zmluva neobsahuje údaj o tom, z čoho pozostáva úverová splátka s tým, že osobitne pri každej jednotlivej splátke malo byť zvlášť uvedené, aká suma predstavuje výšku samotnej splátky, aká suma zo splátky sa započíta na istinu a aká na úroky prípadne poplatky a tak aby mohla priebežne pri splácaní svojho dlhu sledovať ako sa znižuje istina jeho dlhu. Takéto neuvedenie rozčlenenia splátok považoval zároveň za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, pretože spotrebiteľ od samotného počiatku nevie, koľko má hradiť na istinu a koľko má hradiť na odplatu veriteľa - úroky a poplatky. Odvolací súd sa s týmto právnym záverom prvoinštančného súdu nestotožňuje z nasledujúcich dôvodov.

17. Z obsahu spisu a z vykonaného dokazovania vyplýva, že zmluvné strany si v úverovej zmluve č. 98628 zo dňa 10. 01. 2014 dojednali, že dlžník je povinný splatiť banke istinu úveru spolu s úrokmi vo výške 12,90 % ročne v 120-tich mesačných anuitných splátkach po 30,02 eura. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky žalobcu (ďalej len „VOP“), pričom podľa čl. V bod 3 VOP anuitná splátka je rovnomerná splátka úveru zahŕňajúca splácanie príslušnej časti istiny i úroku mesačne vždy v termíne splatnosti uvedenom v zmluve. Prvá anuitná splátka úveru bude vykonaná v termíne uvedenom v úverovej zmluve. Ďalej si zmluvné strany dojednali poplatok za poistenie schopnosti splácať úver 1,49 eura mesačne (čl. 1 bod 1.2 zmluvy).

18. Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 09. 06. 2013 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

19. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

20. Podľa článku 10 ods. 2 písm. h/ a i/ smernice 2008/48/ES zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa prípadnej poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia a v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

21. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovanou bolo prebrať do slovenského práva smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica 2008/48/ES“).

22. Odvolací súd k uvedenej veci poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 zo dňa 09. 11. 2016, podľa ktorého článok 10 ods. 2 písm. h/ a i / smernice 2008/48/ES sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu listiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s čl. 22 ods. 1 smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Podľa citovaného rozsudku predmetný článok smernice (10 ods. 2 písm. h/) ustanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že úverová zmluva zo dňa 10. 01. 2014 obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované ust. § 9 ods. 2, vrátane písm. k/ citovaného zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a to v čl. 1, bod 1.2 v spojení s čl. 2 bod 2.3 a v spojení s čl. V bod 3 VOP, pričom nebolo povinnosťou veriteľa, vzhľadom na to, že strany si dojednali fixné anuitné splátky, obsahujúce ako splátku istiny, tak i splátku úrokov, špecifikovať v zmluve samostatne údaj o výške, počte a termínoch splátok úrokov, resp. pripájať k zmluve amortizačnú tabuľku, obsahujúcu takýto údaj. S poukazom na uvedené odvolací súd považuje záver súdu prvej inštancie o tom, že úver sa považuje výlučne v dôsledku absencie toho jediného údaj za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch za nesprávny a nedôvodný.

24. Žalobca preskúmaný rozsudok napadol odvolaním aj v časti, v ktorej bolo žalovanej povolené žalovanú istinu splácať v splátkach z dôvodu.

25. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

26. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

27. Citované ustanovenia zákona vychádzajú zo zásady, že lehotu na plnenie súd určuje tromi dňami od právoplatnosti rozsudku. Zákon však počíta aj s možnosťou, aby súd určil plnenie v splátkach.

28. Pri preskúmaní odôvodnenia rozhodnutia v tejto časti odvolací súd dospel k záveru, že je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nie je zjavné z akého dôvodu súd pristúpil k splneniu dlhu žalovanej v tak nízkych splátkach, pričom len vágne skonštatoval existenčné ohrozenie žalovanej. Súd prvej inštancie nemal na uvedený záver žiadne podklady, pomery žalovanej si náležite nepreveroval a neposúdil komplexne jej majetkové, osobné pomery a možnosti. Súdna judikatúra zdôrazňuje, že súd pripúšťajúci možnosť zaplatenia dlhu v splátkach musí presvedčivo zdôvodniť záver (vzhľadom k povahe prejednávanej veci k priznanému nároku i osobným pomerom účastníkov) určiť splnenie dlhu v splátkach. Odvolací súd je toho názoru, že pri rozhodovaní o určení výšky splátok je potrebné právne ochraňovať obe strany sporu a zabezpečiť aj reálne splnenie priznaného plnenia. Za tým účelom mal súd prvej inštancie zhodnotiť celkovú situáciu žalovanej a následne rozhodnúť o výške splátky v takej výške, ktorá zodpovedá celkovým osobným a majetkovým pomerom žalovanej, ako i výške celkovej sumy, na ktorej úhradu bola rozsudkom zaviazaná. Nemožno predsa prisvedčiť žalovanej, ktorá si neplnila svoje povinnosti z úverovej zmluvy, aby po zosplatnení pohľadávky jej súd povolil úhradu žalovanej istiny v nepomerne nízkej výške splátky k dlžnej istine.

29. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti, v časti týkajúcej sa zaplatenia dlžnej istiny v splátkach a v nadväzujúcom výroku o náhrade trov strán sporu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom v ďalšom konaní súd prvej inštancie rešpektujúc vyššie popísané právne závery, za súčasného zohľadnenia úhrad žalovanej, opätovne vec preskúma, pričom sa bude zaoberať správnosťou a dôvodnosťou žalobcom uplatnených nárokov a vykoná dokazovanie na preukázanie majetkových, osobných a rodinných pomerov žalovanej. V prípade, ak dospeje k záveru, že v odôvodnených prípadoch môže určiť i dlhšiu lehotu na splatenie dlhu, ako ustanovuje § 232 ods. 3 CSP, svoje rozhodnutie zdôvodní v súlade s ust. § 220 CSP tak, aby v prípade podaného odvolania mohlo byť preskúmané odvolacím súdom.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).